

**Marieke
van Meijeren**

**EEN HEMEL
ZONDER
SCHROEVEN**

mozaïek

EEN HEMEL
ZONDER SCHROEVEN

Van dezelfde auteur verscheen eerder bij Uitgeverij
Mozaïek:

Vleugelslag

Marieke van Meijeren

Een hemel
zonder schroeven

UITGEVERIJ MOZAÏEK, UTRECHT

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council® (FSC®) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

‘Een roman hoeft niet waar te zijn, maar waarachtig.’ *Arthur Japin*

ISBN 978 90 239 9695 8

NUR 301

Ontwerp omslag Studio Ron van Roon
Lay-out en dtp binnenwerk Gerard de Groot

Foto auteur: Jonneke Oskam

© 2017 Uitgeverij Mozaïek, Utrecht

Alle rechten voorbehouden

www.uitgeverijmozaiek.nl
www.mariekevanmeijeren.nl

Voor Andreas en Samuël

AARDE

‘Wie iemand overleeft, is altijd een verrader. (...) Iemand overleven van wie we zoveel hebben gehouden dat we er een moord voor hadden kunnen plegen, iemand te overleven met wie we zo’n diepe verbondenheid voelden dat we er bijna aan doodgingen, is een van de geheimzinnige en moeilijk te kwalificeren delicten van het leven.’

Sándor Márai

DE DANS

Vandaag, 8 maart 2065, zou ze haar man begraven. Geen dominee, geen uitvaartondernemer, geen graf-delver – alleen zichzelf, Seth, en Bertus, de begraafplaatsman die de bekisting uit het graf zou halen.

Ze rechtte haar rug en keek over het Zeeuwse land. De eerste krokussen staken hun kopjes boven de grond. Ook al zag ze alleen een paarse gloed, ze wist dat ze onder de perenboom bloeiden. Uit de schuur pakte ze een zaag, liep naar de oude boom, zaagde er op goed geluk een tak vanaf en hield hem voor haar gezicht. Haar vingers be-roerden de knoppen. Nog een paar weken en de bloesem zou uitbotten.

‘Geen nachtvorst.’ Even hoorde ze zijn lage lach, maar de wind nam haar Aron mee, de polder in, de weilanden over. Ze snoof zijn geur op, trok de groene legertrui om haar schouders en liep de schuur voorbij.

De tak stak ze, als een neergehaald icoon, tussen de

hengsels van haar handtas. Hoeveel goedbedoelde woorden ze vandaag nog zou horen, ze hoefde alleen naar onzichtbare dingen te kijken.

Naar bloesem die op zich liet wachten. Naar zaad dat in de klei werd gestrooid. Naar een mannenlijf dat op een dag nog mooier, breder en sterker tevoorschijn zou komen. Naar de scheppen aarde, bergen liefde, waarmee ze Aron zou bedelven. Soms leek het alsof ze met haar ene blinde oog meer kon zien dan vroeger.

Ze keek omhoog. De zon verwarmde de polder. Nog even en Seth zou klaar zijn om haar naar de kerk te rijden. Ze liep naar binnen, de gang door, naar de woonkamer. Op de tast vond ze de rand van de kist en boog zich voorover. Met beide handen streek ze over zijn lichaam, om elk kuiltje, elke rimpel, elke welving zich in te prenten. Ze streekte zijn armen, bevoelde de gevouwen handen, streek met haar vinger over zijn neus.

‘Ik ga voor je zingen,’ zei ze. ‘Ik ben zo gek...,’ als vanzelf begonnen haar voeten te schuifelen, ‘... op mijn lieve, lieve...’

Terwijl ze zong, zochten haar handen steun aan de kist. Bij de laatste uithaal begon ze zijn overhemd los te knopen. Ze wilde hem kussen. Toen ze er niet bij kon, pakte ze een krukje en ging erop staan.

Voorzichtig boog ze zich en kuste de borst, het navelkuiltje, de eerste aanzet tot schaamhaar. De huid voelde koud aan haar lippen. De koeling zoemde. De kamer, de polder, de vogels zwegen.

Ze kuste zijn neus, lippen, rimpelwangen. ‘Vandaag ga je de grond in, jongen,’ zei ze. ‘Maar Seth en ik laten het geen vreemde mannen doen, dat weet je.’

Ze haalde de legertrui van haar schouders en legde

hem bij haar handtas. Later die dag zou ze hem nodig hebben. Zodra iedereen de cake op had, en haar de hand had geschud, zou Seth haar in de oude Landrover naar zee rijden. Ze zouden schelpen zoeken, bossen zeewier, visnetten, aangespoeld wrakhout.

Bertus zat in het complot. ‘Eigenlijk gooi ik liever in m’n eentje een graf dicht,’ had hij gezegd. ‘Maar goed, ga eerst maar naar zee, dan is de familie weg als je later terugkomt.’

Ze voelde een hand op haar schouder. ‘Dag mam.’

‘Ha, jongen,’ zei ze.

‘Wat heb je met papa gedaan?’ Hij lachte. ‘Zal ik de knoopjes weer dichtdoen?’

Ze keek naar haar zoon die zich over de kist boog. Hij werd grijs, kreeg diepere inhammen. Achtenveertig was hij, van bloesem in vrucht veranderd. Even zag ze Aron als jongeman voor zich, de warrige bos haar, het grote hoofd.

Seth veegde haar wangen droog en tilde haar op. ‘Dat deed papa ook altijd,’ zei hij terwijl hij haar door de kamer droeg.

Hij zei nog meer, maar ze kon alleen maar aan de sterke armen denken die zich om haar billen klemde. Haar kin rustte op zijn hoofd. Ooit droeg ze dit kind. Zijn vader was, ook toen ze hoogzwanger was, zijn traditie trouw gebleven. Hij had haar, soms dagelijks, met ongeboren leven en al opgetild. Hoe zwaar ze ook was geweest, of hoe uitgezakt haar lijf ook werd, altijd had ze zich een meisje gevoeld. Jong, begeerd, geliefd.

Nu droeg haar zoon haar. Ze wilde dat ze zijn dode vader, haar soldaat, kon optillen, hem in haar armen kon nemen, hem kon zeggen hoeveel ze genoten had.

‘Nog één rondje voor papa,’ hoorde ze. Vanuit de hoogte keek ze naar de kist waarin Aron met devoot gevouwen handen lag. Het leek op een intro voor een film waarin je het landschap vanuit de lucht beziet. Grootst, groter, groot. Ze draaide om zijn hoofd, armen, romp. Tussen haar dichtgeknepen wimpers bekeek ze haar man, alsof zij, de levende, eerder in de hemellucht was dan hij. Toen Seth haar neerzette, voelde de grond aardser dan aards.

‘Ga je mee?’ Haar zoon frunnikte aan de knoopjes van het overhemd. Ze wilde het borsthaar voor de laatste keer strelen, maar hield zich vast aan de kistrand. Zou het niet te koud zijn voor Aron, met alleen een overhemd? Misschien moest ze een deken pakken.

‘Wat zeg je, mama?’

‘Ik zei dat ik trots op hem ben.’ Ze liep naar de slaapkamer en kwam terug met een fleecedeken met tijgerprint, ooit op een Afrikaanse markt gekocht. ‘Dit is beter,’ mompelde ze en stopte haar man als een kind onder de wol.

Later die dag knikte ze naar familie en kennissen, nam condoleances in ontvangst en leek bij elke mond achtergebleven cakekruidels te zien. Ze zag dan wel niet veel meer, in gedachten tekende ze de gezichten van de sterke-wens-mensen. Ook al stond de wind de andere kant op, ze hoorde de zee ruisen; ze rook de fles port die thuis op haar wachtte. Nog even, dan is het klaar, dacht ze. Ze schudde handen, liet zich omarmen en dacht aan haar achtergebleven man in de diepe kuil op de winderige begraafplaats.

‘Ik kom zo bij je.’

Seth, die naast haar stond, pakte haar arm.

‘Ik wil naar papa toe.’

‘We gaan zo,’ fluisterde hij. ‘Er zijn nog een paar mensen in de rij.’

Nadat iedereen uit het kerkelijk centrum verdwenen was, hielp Seth haar in de auto en reed naar de boulevard van Vlissingen. ‘De strandopgang van Vrouwenpolder is veel te hoog,’ zei hij. Ze sputterde tegen, zei dat het háár dag was en dat ze niet naar betonnen strandpalen en flatgebouwen wilde, maar hij wuifde haar commentaar weg. ‘Vanaf nu luister je naar mij, dat zou papa ook gewild hebben.’

Vlak bij Michiel de Ruyter parkeerde hij de auto. Ze verafschuwde de norske mondhoeken en keek weg, van het beeld vandaan. Geen steen vandaag, ook al stond ze op een geasfalteerde parkeerplaats, waren er tientallen appartementen achter haar en leek alles grijs, tot de basaltblokken aan de kustlijn toe. Seth hielp haar in de veel te grote legertrui en pakte de rol vuilniszakken uit de Landrover. Ze glimlachte, nu deed hij toch wat zij wilde.

In de verte moesten containerschepen varen. Ze vroeg het Seth. ‘Vandaag is er niets te zien,’ zei hij. Meeuwen krijsten. Honden blaften. Zwijgend liepen ze verder.

‘Nee, ik wil niet op een bankje. Ik wil naar het water.’ Ze liep over de basaltblokken van hem vandaan. ‘Er is van alles te zien, geloof me.’ Een teckel sprong blaffend tegen haar op. Een vrouw verontschuldigde zich met vermoeide stem.

Vandaag moest ze het leven viëren. Of was het de dood? Ze wist het niet. Misschien vond ze bij het strandjuten wel een olievat of jerrycan om haar tranen te verzamelen, als een knipoog van God. Ze had genoeg ge-

zworven, gehuild, geleefd. Bij de overgang van de keien naar het zand bukte ze om haar schoenen uit te doen. Seth zei dat ze haar energie moest sparen. Ze stuurde hem erop uit met een vuilniszak.

Hoe vaak had ze niet over het strand gelopen met haar man, haar kind? Het zand kriebelde tussen haar tenen. Eigenlijk was het te koud, maar ze wilde leven voelen, met haar voeten in de branding lopen, schelpen verzamelen, met kwallen spelen.

Een paar meter voor haar uit liep haar zoon. Af en toe bukte hij. Ze kon niet zien of hij dingen in de zak deed of niet. Raar stel zijn we, dacht ze. Een oud mens van tweentachtig op blote voeten en een vent op legerkisten. Hij had het koud, zag ze. Ze moest hem straks verwennen met warme chocolademelk, appelstrudel, een houtkachel – dingen die hij maanden had moeten ontberen. ‘Heb je zin om in de Gevangentoren wat te eten?’

Ze hoorde Seth lachen. ‘Nee, vandaag niet. Je wilt papa toch niet alleen laten, daar?’

Hoe kon ze. Het diepe gat, de kist, Aron. ‘Ik dacht, je vliegt zo weer terug...’

Hij draaide zich om en liep naar haar toe. ‘Niet huilen. Ik maakte maar een grapje. Weet je nog wat we met Bertus afgesproken hadden?’

Ze knikte en probeerde haar ogen scherp te stellen. Het was haar eigen idee. Zo veel mogelijk schelpen, wier en andere dingen verzamelen, terwijl de begraafplaatsman de bekisting eruit zou halen. Als de stukken metaal weg waren, mochten ze terugkomen. Ze zag meeuwen om iets vechten en liep erheen. Het was een stuk vis. Elke nieuwe golf bracht schelpen mee. Ze keek naar het schuim en raapte iets gekleurds op. Toen ze het naar haar

ogen bracht, zag ze mintgroene en roze nonnetjes – haar lievelingsschelpjes.

Naast een krabbenschild lagen alikruiken en kokkels. Liever had ze hartschelpen, van die geribbelde – die moest Seth maar zoeken. Het mulle zand werd harder. Wanneer ze haar ogen wat dichters kneep, kon ze sporen van de golfslag zien.

Zag Aron haar nu, vanuit een wereld die niet de hare was? Stootte hij een engel aan, zo van: Kijk, dat is ze nou? Dat Abraham haar niet kende, begreep ze. Of Jona, Johannes of James Fraser. Maar dat haar maatje, de man met wie ze meer dan vijftig jaar getrouwd was, met wie ze scrabbelde, met wie ze danste, met wie ze vree, haar niet meer kon zien, dat ging er bij haar niet in.

Ze rilde en veegde het zand van haar voeten. Was het leven zichtbaarder dan ooit, met de dood in zicht, of werden de dingen om haar heen troebeler? Ze wist het niet meer.

Het water kwam, spoelde over haar voeten en trok zich weer terug. Een pluk zeewier bewoog mee. Dobberde. Sopte op een nieuwe golf. Het zonk niet, steeg niet op, maar bleef drijven.

‘Kom, ik help je met je schoenen.’ Seth wreef over haar voeten. ‘Je had laarzen aan moeten doen.’ Ze voelde haar tenen tintelen en zei dat de laarzen nog in de auto lagen. ‘O, je bewaart ze voor straks,’ grapte hij. Nu wilde hij dat ze meelachte.

Kon ze de dood maar luchtig maken. Kon ze maar vooruit zien, over de scheppen aarde die meedogenloos zouden komen. Kon ze zich maar richten op kokkels, alikruiken en nonnetjes waarmee ze de zwarte grond zou bedekken. Schelpen, omhulsels van dode beestjes, pasten

bij haar afscheid van Aron. Ze zou ze in patronen schikken. Kleine grafkistjes, meegevoerd over water en duintoppen, om eeuwige sier te maken. ‘Je mag de dood niet verbloemen,’ zei ze en wees naar de vuilniszak. ‘Maar niemand heeft ooit iets gezegd over schelpen.’

‘Zo ken ik je weer,’ lachte hij en liet zijn vondsten zien. Hartschelpen in alle kleurvariaties. Twee wulken, een zak zeewier en een stuk oranje, gerafeld visnet. Toen ze de opbrengst zag, wilde ze terug. Naar de Landrover, naar de begraafplaats, naar het diepe gat. ‘Ik wil naar papa,’ zei ze.

Seth nam haar arm, pakte de vuilniszakken en trok haar bij de branding vandaan. De lichtheid van golven, gekleurde nonnetjes en springende honden veranderde in een rouwsluier van basaltblokken, appartementen en boulevard. ‘Ik wil geen grijze steen op zijn graf,’ zei ze.

‘Dat hoeft niet,’ zei hij.

‘En ik wil ook niet dat hij onder een dekplaat gaat, zo’n liggende.’ Haar stem haperde.

‘Toe, niet huilen,’ zei hij terwijl hij haar omhelsde. ‘Jij mag de kleur en vorm uitkiezen.’

Ze kroop dieper in zijn armen.

Pas in de auto begonnen haar handen te trillen. Bij de begraafplaats zou ze een werkbroek over haar jurk aantrekken. De familie was toch weg.

Langzaam voelde ze haar benen en voeten warm worden. Ze ging naar Aron.

Bij de ingang aan de Noordweg parkeerde Seth de auto. Verscholen achter de bomen trok ze een oude broek over haar jurk. Haar zwarte schoenen verruilde ze voor laarzen. Seth droeg de twee schoppen, zij de vuilniszakken.

In het achterste vak, bij de rij populieren, draaide

Bertus omstandig een sigaret. ‘Ik heb de bekisting al opgeruimd,’ zei hij. Ze hoorde Seth zeggen dat ze eerder hadden willen komen, maar dat het druk op de rondweg was. ‘In m’n eentje doe ik het sneller,’ mompelde Bertus. ‘Maar goed, ga je gang.’

Ze keek naar de norske Zeeuw. Zou hij blijven toekijken hoe ze afscheid namen? ‘Heb je een hark voor ons?’ vroeg ze. ‘Dan maken we het pad netjes als we klaar zijn.’ De man blies rook uit. ‘Je wilt me weg hebben?’

‘Nou, nee,’ zei ze. ‘Maar dan kun je eerder naar huis.’

De man knikte.

Seth gaf hem een klap op de schouder en liep met hem mee. Ze bleef alleen achter en tuurde om zich heen. De namen op de graven kon ze niet lezen, alleen die van heel dichtbij. Marinissen, Wisse, Gideonse. Stoere Zeeuwse familiesgeslachten, gestrooid in een polder. Slechts één graf had Arons familienaam, wist ze. Dat van zijn ouders, in het linker vak.

‘Nou mam, hij is weg hoor.’

Ze lachte, keek naar de hark in zijn handen en voelde zich een ondeugend kind. Op het pad hield ze de vuilniszakken ondersteboven en rangschikte de strandvondsten. ‘Seth, wil je het visnet op papa leggen?’

Voorzichtig wierp hij het oranje touw naar beneden. Bertus had benadrukt dat het graf kon instorten nu het stutmateriaal weg was.

Ze pakte de schop en stak die in de berg grond naast het graf. ‘Nou visserman, daar ga je.’ De eerste ploffen waren het ergst. De brokken klei zwaarder dan zwaar. In haar verbeelding zag ze het deksel meeveren. ‘Nu begrijp ik waarvoor de schroeven dienen,’ zei ze. Zwijgend werkte Seth naast haar.

‘Twee meter tachtig is best diep, vind je niet?’ Met elke schep gooide ze woorden naar beneden. Kille feiten over het verteringsproces, de invloed van het grondwaterpeil, de kwaliteit van het lichaam.

‘Mama!’

‘We moeten er vertrouwd mee raken,’ zei ze. Beverig leunde ze op de steel.

‘Ik wil je niet meer horen,’ zei hij, ‘of je moet zingen.’

Als een wilde begon ze te scheppen, te zingen, te huilen. ‘Ik ben zo gek, zo vreselijk gek..., op mijn lieve, lieve...’

Seth legde zijn schop neer en trok haar bij het graf vandaan. ‘Wil jij de schelpen sorteren?’

Ze zag het groen van het wier, het blauw van de schelpen en knikte. Seth stapte opzij en werkte verder. Hoe meer scheppen grond in het gat verdwenen, hoe modderiger ze zich voelde. Nog even, een paar maanden, een jaar misschien, en zij zou dezelfde kluiten voelen.

‘Hij is hier niet, hij is opgestaan.’ Haar geliefde was bij Jezus. Bij Jezus, in wie hij leefde, in wie hij bewoog, in wie hij ademde. Ze moest het geloven, ook al voelde ze vandaag alleen maar zand, zout, zwaarte. Hij werd op dit moment niet bedolven onder Zeeuwse klei, maar leefde in een wereld vol licht, vrede, dans. Zoiets.

Zittend op het pad legde ze de schelpen in een patroon. Kleine nonnetjes, robuuste hartschelpen, bruingrijze alikruikens, kokkels en wulken, langzaam vormden zich contouren, lijnen. Achter haar ruisten de populieren. In de verte klonk het verkeer van de Noordweg. Verder was het stil, bijna vredig stil.

‘Zit je te dommelen, mama?’ Een arm om haar schouder. ‘Wat heb je gemaakt?’ Toen ze haar ogen open deed

en naar het graf liep, zag ze niets meer van het visnet. Aron was verdwenen.

Het dal was een vlak veld geworden. Nog even een hark erover, en klaar. Ze rekte zich uit en wees naar het schelpenpatroon. ‘Wil je me helpen?’

Eén voor één gaf hij de schelpen aan, terwijl zij, hurkend op het graf, ze in vormen duwde, ze aanraakte en koesterde. Nonnetjes werden subtiele schouderpartijen, tafelmeshriften gestrekte armen, hartschelpen het wapperende rokje. De kokkels en alikruikken gebruikte ze voor het hoofd *en profiel*, de neus, het omhoog gedraaide knotje.

‘Het is prachtig,’ fluisterde iemand. Was het Aron of Seth? Ze kwam overeind, schikte het zeewier in bewegende lijnen. Terwijl ze van het graf stapte, tilde Seth haar op. ‘Laten we dansen,’ met zijn hoofd knikkend naar de danseres, ‘net als zij.’

Met zijn armen om haar heen draaiden ze om het graf. Van beneden naar boven. Groot, groter, grootst. Ze zag het lichtvoetige meisje, de gesnoeide beukenhagen, de populierkruinen, de duintoppen. Laten we dansen, m’n liefste, dansen aan zee. Laten we dansen, m’n liefste, dansen aan zee.

DE DUIVEL

De kledkamer rook naar bloemetjesparfum. Ze zag slippers, hemdjies, handdoeken. En Disney-figuren, overal. Op kantzakken van meisjesspijkerbroeken, gympen, rugtassen.

En roze, veel roze. Het zonlicht dat door het hoge raam kwam kleurde alles nog meisjesachtiger. Ze liep naar een beha die aan een haakje hing. Roze, met paarse sterren. De sterren waren even groot als die op haar rolschaatsen. Alleen de kleur was anders. Wanneer ze van de skatebaan reed, veranderden haar voeten in lichtjes. Flits, zoef, weg.

Onder de bank lagen dansslofjes. Ze bukte zich, deed haar sandalen uit en trok de slofjes aan. Met haar armen in de lucht liep ze tussen de banken door. Ze draaide rond, pakte de zoom van haar jurk vast en liet hem wapperen. De dansschoenen waren licht en glad. Bij de tenen was een hard stuk dat knelde. Ze sprong, wilde op haar

voorvoeten landen, maar gleed uit. Haar jurk haakte aan de ritssluiting van een gymtas.

Door het open raam hoorde ze een merel. Uit de gymzaal klonk muziek.

Even deed ze haar ogen dicht, vroeg zich af of ze durfde. Kinderen uit de buurt hadden over de dansles verteld. Een jongen was langs de regenpijp naar boven geklommen om door de ramen te kunnen kijken. Hij had gezegd dat er niets aan was, dat het meidendingen waren.

Ze keek naar de dichte deur. De meester had vandaag op een fluitje geblazen toen een meisje van de kast was gevallen. Haar rok was gescheurd. Einde apenkooi. Vanuit het hoge wandrek had ze haar jurk vastgepakt en was ze naar beneden geklommen.

De muziek stopte, begon opnieuw. Het was geen orgel of gezang, maar anders. Ze zag sterren die almaar groter werden, rolschaatsen die zo, hups, van de skatebaan achter de gymzaal naar beneden gingen.

Voorzichtig opende ze de deur. Door een kier keek ze naar een wondere, witte wereld. Meisjes dansten in witte pakjes. Sommigen hadden vleugels op hun rug. Veren, bont. Het leek alsof het sneeuwde.

De engelen dansten. Ze keek naar de bewegende armen, de wuivende veren. Sommige meisjes hadden rood op hun lippen. En hun haren in knotjes gedraaid, hoog op het hoofd. Ze droegen amper kleren, alleen een strak, glimmend pakje.

Ineens was hij daar. De man met vleermuisvleugels. Zwarte, felle ogen. Zijn gezicht was met bruine en groene strepen geverfd. Hij sprong in de lucht, wapperde zijn armen op en neer. De vleugels zwiepten mee.

Ze trok de deur een beetje verder dicht. Ze mocht niet kijken, niet dansen, niet naar de duivel kijken.

De engelen kwamen, dwarrelden om hem heen. Hij pakte een meisje vast, gooide haar in de lucht en ving haar op. Daarna rende hij met haar weg. De meisjes dansen in een cirkel, precies op de plek waar het ongeluk met de kast was geweest. Armen omhoog, armen omlaag. Ze wilde meedoen, een balletpakje aantrekken, dezelfde vleugels dragen als zij.

Op hun tenen dansten vier meisjes, precies naast elkaar. Soms pakten ze elkaars hand, of draaiden ze om elkaar heen. De muziek klonk nu bijna eerbiedig, net als in de kerk. Eén meisje had borsten. Het pakje was te strak. Het meisje van de sterrenbeha, wist ze.

De man met veren vloog op, rende door de zaal. Ze keek naar zijn oorlogsgezicht. Soldaten zagen er ook zo uit, met hun vieze gezichten en bruingroene pakken. In het dorp was ze hen een keer tegengekomen, met geweren over hun schouder. Ze hadden veel geluid gemaakt met hun grote, zwarte laarzen.

De meisjes vormden een nieuwe cirkel. De man liep eromheen, koos een meisje uit en danste met haar verder.

Vanaf de bank aan de zijkant gebaarde een vrouw in trainingsbroek naar hem. De man liet het meisje los, kwam op de deur af en wierp hem open. Ze keek naar zijn duivelsogen.

‘Wat doe je hier,’ vroeg hij en wees naar haar slofjes.

Ze begon te huilen.

Met zijn vleermuisarmen trok de man haar de gymzaal in, tilde haar lachend op. ‘Een nieuwe ballerina!’

Even was zijn gezicht dichtbij. Ze maakte zich los, rende weg, de kleedkamer door, langs de roze rugzakken,

spijkerbroeken, de naar bloemen geurende hemdjes, naar de uitgang – de wereld zonder engelen, sneeuw en grote, schone lichten.

*Ze hoorde de zee ruisen,
zag zichzelf emmers water
sjouwen en om pillen smek-
ken. De zesde verdieping,
dacht ze. Wat moet ik hier.
De psychiater uit een ver-
verleden, de mislukte rot-
gans op de muur, de door-
gedraaide vrouw in badjas,
ze hoorden hier allemaal
thuis – behalve zichzelf.*

Marieke van Meijeren (1983) is kunst-
historicus en schreef eerder (onder
de naam Luiten) de roman *Vleugelslag*.
Ze woonde van 2011 tot 2013 in
Congo, waar ze van dichtbij onveilig-
heid meemaakte. Na haar terugkeer
raakte ze in een ernstige depressie.
De flashbacks in deze roman zijn deels
autobiografisch.
www.mariekevanmeijeren.nl

Een hemel zonder schroeven is
het aangrijpende verhaal van
Maria, die wordt opgenomen
omdat ze niet meer voor zichzelf kan
zorgen. Wanhopig klemt ze zich vast
aan wat haar dierbaar is: de natuur,
haar tekenspullen, haar huisje. Ze
heeft het al eens eerder meegemaakt.
Zichzelf kwijtraken – dat laat ze niet
nog een keer gebeuren.

Een hemel zonder schroeven is een
roman over het verlangen naar
thuis komen. Te mogen zijn op de plek
waar je hoort, waar niemand je meer
gevangen kan houden.
Een eerlijk en schaamteloos verhaal
over vervreemding, sterfelijkheid en
de troost van woorden.

WWW.UITGEVERIJMOZAIEK.NL